

Nav må ikke glemme hvem de er til for

2 NYHET

FREDAG 14. MAI 2021 BERGENSAVISEN

BERGENSAVISEN

Sentralbord: 55 23 50 00 Kundesenter: 55 23 50 23

ANSVARLIG REDAKTØR/ADM. DIR.
Sigvald Sveinbjørnsson
sigvald@ba.noREDAKSJONSSJEF
Kjell-Eirik Mikkelsen
mikkel@ba.noNYHETSREDAKTØR
Tor A. Godal
tor@ba.no

«BA skal drive uavhengig og saklig journalistikk, forankret i arbeiderbevegelsens ideer om frihet, demokrati og likeverd.»

LEDER

BA

STENGT: Erfaringen etter stengte Nav-kontorer under koronapandemien viser med all tydelighet at digitalisering ikke løser alle problemer. Snarere kan det bidra til å øke utfordringene til de svakest gruppe.

FOTO: AGNIESZKA IWANSKA

Nav må ikke glemme hvem de er til for

Koronapandemien er en viktig vekker for Nav-systemet. Alt kan ikke løses ved å digitalisere.

LEDER: 14.05.2021

Det tok bare fem dager fra Norge ble «stengt» 12. mars i fjor til også Nav låste dørene ved sine kontorer. Av hensyn til blant annet smittesituasjonen kunne ikke kontorene ha åpnet for sine klienter. Dermed ble all kontakt sendt over på digitale plattformer. For mange var det en ekstra ulempe i en allerede krevende hverdag.

I en høring i Bergen kommune tidligere denne uken kom noen av konsekvensene av Nav-stengingen frem. Nest-

leder Ingrid Døskeland ved Robin Hood-huset opplyste blant annet at pågangen til den frivillige stiftelsen ble doblet. Hun fortalte at Robin Hood-huset blant annet gjorde utredningsarbeid som det normalt tilligger Nav å utføre. I høringen kom det frem at mange som har behov for Navs tjenester verken har tilgang til digitale hjelpemidler eller kunnskap om å bruke dem i møte med den offentlige mållen.

Døskeland skulle også svare på om det frivillige apparatet er tilstrekkelig dimensjonert for å møte behovet under pandemien. Det er et pussig spørsmål, som snur problemstillingen fullstendig på hodet. Det er ikke det frivillige apparatet som skal dimensjoneres for kriser. Det frivillige er et supplement til det offentlige, ikke en erstatning. Det riktige spørsmålet blir derfor, som Døskeland ganske riktig påpekte, om det offent-

Nav må huske at de ikke er et digitalt laboratorium.

lige apparatet er tilstrekkelig dimensjonert for å håndtere kriser.

Også fra flere andre hold kom det frem kritikk mot Navs kanalisering av hjelpetrengende til digitale flater. For mange blir det en umulighet, både av hensyn til manglende digital kompetanse og mangel på tilgang til digitale hjelpemidler. Da blir ikke Nav en del av hjelpen og løsningen på problemer og utfordringer, men heller en forsterkning av dem.

Nav på sin side argumenterer med at antallet digitale henvendelser økte fra 57 prosent til 76 prosent i pandemien. Det er kanskje i seg selv ikke så rart, i

og med at det ble satt en effektiv stopper for fysiske møter. En antakelse er også at pandemien gjorde at andre grupper enn de som vanligvis har behov for Navs tjenester ble nødt til å ta kontakt. I disse gruppene er muligens både tilgangen til digitale hjelpemidler og digital kompetanse bedre.

Rundt en tredjedel av pengene på statsbudsjettet blir samlet kanalisert gjennom mastodonten Nav. Mye av dette arbeidet som ruller og går hver måned kan selvsagt digitaliseres og automatiseres. Men dem som har andre interesser enn å motta barnetrygd og pensjon har også andre utgangspunkt for å ta kontakt.

Nav må huske at de ikke er et digitalt laboratorium, men i stor grad til for de svakest gruppe i samfunnet. For dem er utbredt digitalisering et effektivt hinder.

Hatt, sigar og pappskaller

PÅ DEN ANDRE SIDEN

Jeg har en plan! Alt er timet og tilrettelagt. Suverent. Amatører, pappskaller og hengerumper. Denne gangen kan det ikke slå feil.

Replikkene og minnene fra Olsenbanden-filmene lever videre i beste velgående. Over 20 år etter den siste innspillingen går actionkomediene fortsatt sin seiersgang på norske TV-skjermer.

I dag ville mannen med bowlerhatten og sigaren ha fylt 100 år. «Egon», alias Arve Opsahl, Smedsønnen som begynte som sjokoladeselger på Chat Noir i 1938, var en av Norges mest kjente skuespillere og komikere.

Han hadde en «helmaks» karriere, men først og fremst ble han uløselig forbundet med rollefiguren «Egon» i Olsenbanden. 14 filmer ble det laget fra 1968 til 1999.

Arve Opsahl ble en gang spurt om det var vanskelig å være revyskuespiller og alltid være morsom. Selve yrket var vanskelig, medga han. «Jeg har vært sinna mann, full mann og idiot. Det er vanskelig å variere, selv om jeg alltid plukker opp nye typer hvor jeg reiser», fortalte han.

Selv intervjuet jeg Opsahl én gang. I det virkelige livet var han langt mindre brautende enn det han fremsto som i filmer og på scenen. Rolig, avslappet og nesten beskjeden.

Da han var 77 år ga han uttrykk for at det nok ble hans siste Olsenbanden-film. «Egon» hadde lurt seg ut av gamlehjemmet til sitt siste stikk.

Opsahl var kjent for å gjøre sine stunt selv. Han glemte aldri den gang han og «Benny» skulle forlate SAS-hotellet i Oslo, og ble hengende høyt til værs etter bare armene over St. Olavs plass.

Under innspillingen av den siste Olsenbanden-filmen ba han om stand-in. Skuespilleren slet med store smerter. Diabetes og dårlig blodsirkulasjon hadde tvunget ham til å amputere to tær.

Senere måtte han amputere et bein under kneet. Han bet tenene sammen, og som alle store skuespillere var mottoet: «The show must go on».

I dag ville han ha rundet 100. «Egon» og Arve Opsahl blir aldri glemte. Dermed basta!

OLAV SUNDVOR
olav.sundvor@ba.no

BA DEBATT Send ditt innlegg til debatt@ba.no